

MICHAELA MITROCI

NEVINNÁ

ČARODĚJNICE

NEVINNÁ ČARODĚJNICE

Michaela Mitroci

Věnováno Barunce Šťastné, která při mně
stála od prvního slova.

PROLOG

Byla to Josefína, kdo se ozval první. „To ona – ta d'áblice!“ Drobná zlatovlasá dívenka s dlouhými copy, na jejichž koncích se třepetaly roztomilé mašle, ukazovala prstem na babku, která překvapením hlasitě vyjekla.

Oči inkvizitora si stařenu znechuceně, pohrdavě a zároveň s krutým zájmem prohlížely, zatímco ona těkala pohledem mezi ostatními členy své rodiny v naději, že nalezne zastání. V jejich tvářích však spatřila pouze jedno – strach.

Malé chudé stavení jím bylo nasáklé od střechy po poslední kámen v hrubě opracované zdi. Každý nádech i výdech v přeplněné místnosti zněly hlasitě jako úderý kostelního zvonu.

Bum... Bum... Bum...

„Josefíno, vezmi svá slova zpět!“ vrhla se k ní žena a popadla ji za rukáv. „Jsme stejné krve – jsme přeci rodina! Držela jsem tě v náruči, když si vylezla z matčina lůna. Zapřísahám tě...“ trhala naléhavě útlou ručkou své vnučky.

„Zase mi chce ublížit! Znovu!“ rozkřičela se dívenka hystericky. „Je to čarodějnice! Čarodějnice! Hnusná čarodějnice!“

Lahodná slova pro uši trýznitele...

„Pust mou dceru, babizno,“ zakročil sedlák a silou svalil stařenu – prošedivělou matku jeho pěkné mladé ženy – k zemi.

Zavalitý muž nevelkého vzrůstu, oděn ve skvostném plášti z nejjemnějšího černého sametu se poškrábal na hladce oholené bradě,

jako by snad zamyšleně, přesto každý v místnosti už věděl, že slova Josefíny rozhodla. Stařena nebude první, ani poslední, komu vlastní rodina připravila hranici ve snaze zachránit si holý život.

Smrt teď navštěvovala jednu vesnici po druhé a neopouštěla ji, dokud ji výkřiky v plamenech nenasytily a popel ze spálených těl nerozfoukal vítr.

„Jsi si jistá, dítě?“ obrátil inkvizitor pohled od plačící ženy k sotva dvanáctileté dívence s očima tak chladně modrýma, že připomínaly ledově čisté zimní nebe.

„Jsem. Už to není moje babička!“ křikla rozhodně.

„Vznešený pane inkvizitore, je to ještě dítě. Tato výpověď by neměla...“

„Ale vikáři, vy snad nevíte, že nemůžeme ani zákon stavět nad slova boží? A Bůh ví, že dítě – čisté a nevinné by nikdy nevyřklo lež. Doba je zoufalá a ďábel na nás číhá za každým rohem. Musíme činit, co nám káže naše církve, a chránit všechny, kdo naši ochranu potřebují.“

Inkvizitor dokončil svůj proslov, aniž by se setkal s dalším odporem, ačkoliv čelo vikáře zůstalo nakrčené nesouhlasem, když sledoval, jak dva inkvizitorovi pomocníci, oba stejně oděni v tmavém plášti, hrubě popadli stařenu a vytáhli ji bez většího úsilí ven z jizby.

„Maličká, pojď ke mně,“ natáhl inkvizitor k Josefíně krátký tučný prst, jehož z půli zakrýval zlatý prsten s tmavě modrým kamenem. „Ty bys nelhala, že ne? Víš, že lhaní je hřích?“

„Vím, pane,“ sklopila dívka poslušně hlavu.

„Pověz mi, dítě, co tvá babička dělala?“

„Ona... ona se v noci vytrácela z domu a jednou, když jsem se jí zeptala, kam jde, tak mi řekla, ať jdu s ní, že prý celou noc tančí u ohně... nahá a potom se vznáší. Moc jsem se jí bála.“

„Už se nemusíš bát. Náš pán tě ochrání... Chodila tam sama?“

„To nevím, ctěný pane.“

„Zkus si vzpomenout. Nechodila s ní tvoje matka?“

Oči její i stejné modré oči ženy stojící za dívkou se rozšířily strachem. Inkvizitor chtěl krev... další.

„To ne,“ vyhrkla. „Ale...,“ zpanikařilo děvče, „často tiše rozmlouvala se švadlenou Martou, co žije pod kopcem. M-možná...“ mačkala nervózně látku vybledlé sukně.

„V pořádku,“ ukončil její koktání. „Pošlu sem své pomocníky později, aby váš dům očistili od přítomnosti ďábla. Církev svatá si cení vašich služeb. Nezůstane vám nic dlužná.“

1. KAPITOLA: NOVÝ ŽIVOT

Březen roku 1329 nepřinesl do mlýna v Hradci pouze tolik očekávané jaro po další dlouhé mrazivé zimě (snad ještě chladnější, než byla ta předchozí, která zničila velké množství úrody), ale i nový život. Dítě přicházející na svět za deštivé březnové noci dávalo paní Kateřině zabrat. Její děťátko se rozhodlo na svět vykouknout nohama napřed.

Po předchozích třech porodech si myslela, že ji nic nezaskočí, navzdory tomu... bolestí vykřikla snad již po sté, přesto dítě stále odmítalo opustit její tělo.

„Ještě tlačte, paní,“ povzbuzovala ji porodní bába. „Nesmíte přestat, jinak dítě zemře!“

Kateřina se zapřela o lokty a tlačila silou, až měla pocit, že jí hlava musí prasknout. *Její dítě nezemře – to nedopustí.* „Potřebujeme víc vody!“ Nakázala porodní bába hospodyni, která své paní opakovaně přikládala na čelo studený hadr, podbírala jí záda a konejšila ji povzbudivými slovy. Ta se okamžitě beze slova vyřítla z pokoje se dvěma prázdnými kbelíky.

„Tak, co se děje, proboha?“ Mlynář popadl Bertu, sotva vyšla za tlustou paží tak silně, až sykla bolestí.

„Musíte nás nechat pracovat, pane Ondřeji.“

„Je moje žena v pořádku? Proč to tak trvá?“

„Dítě je obráceně,“ špitla hospodyně, zatímco přelévала převařenou vodu z velkého hrnce do kýble.

„Obráceně?“ Cítil se téměř hloupě za svůj dotaz. Samozřejmě to chápal, přesto když pozoroval, jak žena hbitě ždímá krví nasáklou látku nad druhým z bublajících kotlů, kde se voda zbarvovala do ruda, připadalo mu to slovo téměř jako kletba.

„Přichází nohami napřed. Je to náročný porod. Paní Kateřina je statečná žena. Zvládne to... říká porodní bába.“

Z pokoje odděleného dveřmi se ozval další zoufalý a dlouhý výkřik připomínající vlčí zavytí. Berta s mlynářem si vyměnili ustarané pohledy.

„Z cesty, pane otče,“ prohnala se kolem něj jako vichřice, která řádila venku za okny velkého stavení. „Měl bych jít za ní.“ Vykročil. „Jen byste ji rozrušil. Raději doneste další vodu na oheň. Bude jí třeba!“ křikla, než mu dveře přibouchla před nose.

Ačkoliv ho prostořeká baculatá hospodyně k smrti rozčilovala, věděl, že jedno mají společné – lásku ke Kateřině. To byl důvod, proč ji na svém statku trpěl. Jeho milovaná paní ji s sebou přivedla po svatbě, která z počátku nebyla ničím jiným než výhodným obchodem. Zchudlý vladýcký rod, ze kterého pocházela, si jen stěží držel erb a od zániku ho dělil krátký čas.

Ondřej sice neměl titul, za to jeho prosperující hospodářství, které zdědil v mladém věku, představovalo hotové jmění a ničím si nezavdalo ani s bohatstvím urozených pánů. Krásná mladá žena dobrého původu byla tím jediným, co mu scházelo.

Dodnes si dokázal vybavit, jak se mu zastavil dech, když k němu kráčela oděná v bílých šatech, a tomu dni bylo více, jak patnáct let.

Kateřina si na statek mnoho věcí nepřivezla – pouze pár šatů, hřeben, šperky spíš pěkné na pohled, nežli by měly hodnotu, malé věno a bohužel svou komornou Bertu – drzou, oblou, rusovlasou ženu, kterou z počátku považovala za svou jedinou přítelkyni, ochránkyni, důvěrnici. A on by Kateřině ničeho neupřel. Kdysi, ani dnes. Tudíž, pokud ho žádala, aby byl k Bertě shovívavý, tak její žádosti vyhověl.

Smutek, který by Kateřině způsobil, kdyby Bertě zakroutil krkem, nestál za tu chvilku potěšení.

Když se mlynář vrátil od studny se dvěma vědry ledové vody, srdce mu vynechalo. Ve velké jizbě stála dívenka – jeho jediná dcera Marie, která se tak neskutečně podobala své matce, že se na chvíli zděsil, zda uprostřed místnosti nestojí v bílé košilce duch jeho ženy.

„Co tady děláš, děvče?“ Odložil vědra na zem ke svým nohám, aby si mohl shrnout vlasy z čela, kam mu je nafoukal vítr a přilepil dešť. Z ramen stáhl teplý plášť, z něhož by se i po krátké chvíli, kterou strávil v nečasu, dal dobře vyždímal další plný džber, a přehodil ho přes opěradlo židle. Ta se pod tíhou těžké látky zakymácela a Marie sebou vyplašeně trhla. „Pojď ke mně,“ nastavil dcerce náruč jako ochrannou hradbu před vším, co ji děsilo. Sklonil se a zabořil bradu do dívčinych zlatých vlasů. „Nemohu spát, otče. Mám strach,“ špitla zvonivým hláskem.

„Nemusíš se bát, Marie. Pod touhle střechou se nikomu z mých dětí nestane nikdy nic zlého. Přisahám, že dokud budu živ, nedopustím to. Bůh je mé přísaze svědkem.“

„Budu se modlit, otče – za maminku a svou sestřičku.“

„Myslíš, že to bude dívka?“

„Chtěla bych sestřičku – česala bych jí vlásky a kolébala ji. Až by vyrostla, naučila bych ji tančit.“ Představa se jí odrážela ve tváři zvlněné zasněným úsměvem.

„Taková pomocnice se bude matce hodit...“ nebo jemu. Jak by se dokázal postarat o další nemluvně, kdyby Kateřina porod nepřežila? Byl dobrý mlynář, byl dobrý pán, byl dokonce dobrý otec – takový, jaký by měl otec být, ale určitě by nedokázal dětem vynahradiť mateřskou lásku. Zvlášť ne dívce, tak křehké jako byla Marie. Dech se mu zrychlil...

„Umře maminka?“

„Co to povídáš?“ zavrčel téměř vztekle, když děvče vyřklo jeho myšlenky nahlas, čehož okamžitě litoval, neboť se jí oči zalily slzami.

Mlynář popadl Marii do náruče a usadil se s ní do křesla naproti skvostnému hořícímu krbu, nad jehož plameny se pohupovaly prázdné kotlíky ze spodu rozpálené do ruda. Obrátil ji tváří k sobě, aby ji a snad i sebe povzbudil rozhodnými slovy. „Nezemře. Modli se za ně, Marie a Bůh je ochrání. Nikdo dnes nezemře!“ Potom už jen tiše naslouchal dívčíným modlitbám, přerušovaným čím dál častějšími bolestivými výkřiky. Ty nakonec splynuly v jeden nekonečný žalostný křik.

Nenáviděl se za to, že sedí tady, zatímco jeho žena trpí ve vedlejší místnosti, ale porod byl ženská záležitost. Údělem a utrpením muže bylo, přečkat tu bezmoc.

„Je to za námi!“ rozrazila Berta dveře, které div nevyhlédly z pantu. Oddechovala hluboce, jako by snad rodila ona sama, tváře červené a čelo poseté kapkami potu.

„Je to holka?“ seskočila Marie z otcova klínu.

„Máš sestru, Marie. Uvidíš ji později, až si matka odpočine,“ potvrdila jí Berta s úsměvem.

„Chci ji vidět hned!“ Rozeběhla se do pokoje, kde křik ženy nahradil pláč novorozence. Protáhla se v úzkém prostoru kolem Bertina těla, kterým clonila ve dveřích, ale potom se zarazila uprostřed kroku. „Marie, takhle se chová mladá dáma?“ napomenula ji Berta. „Jen ji nech, Berto, nemohla se sestríčky dočkat,“ mávnul mlynář rukou nad neuposlechnutím příkazu. „Co Kateřina?“

„Je vyčerpaná... zraněná a... to vám řekne sama, pane Ondřeji,“ povzdechla si hospodyně vyčerpaně.

„Je živá. Na ničem jiném nesejde.“

Mlynářova žena ležela v posteli až po bradu ukrytá pod čistou peřinou. Trásla se vysílením. Vlasy měla mokré od studeného obkladu a zarudlé oči s popraskanými žilkami zapadlé v bledé bezkrevné tváři, ji dělaly více mrtvou než živou. Vypadala jako by si ji každou vteřinou měla vzít smrt. Vskutku pohled, který vyděsil i otrlého muže a sevřel mu útroby strachem. Věděl, že tento obraz se mu zapíše do paměti jako dílo zvrhlého malíře a přísahal si, že už nikdy nedopustí, aby jeho

milovaná žena otěhotněla. Nejen to – přísahal si, že jí všechnu tu bolest vynahradí, a chce za to jediné, aby zůstala naživu.

Dítě zavinuté do plen ležící po jejím boku zakňouralo jako kotě. Novorozenec se snažil uvolnit drobné prstíky z pevného úvazu. Kateřina mu téměř neznatelným pohybem pomohla, a v okamžiku, kdy se dlaň miminka sevřela kolem jejího palce, se do její tváře vrátil život. Vypadala tak... šťastně, že mlynář jen padl na kolena vedle postele a uchopil ji za volnou ruku. Připomněl si to, co již kdysi bylo zřejmé, že by se Kateřina vrátila i ze samého ráje nebo pekla, aby mohla chovat své děti – jejich děti.

Jak moc ji miloval. Jak moc ji obdivoval. Zatímco to dělal, porodní bába smývala krev ze svých nástrojů v převařené vodě a uklízela je do čistých útržků plátna. „Je to zdravé děvče, mlynáři. Má sílu po tobě a krásu tvojí paní. Bůh ji opatruj.“

„Děkujeme za tvé služby.“ Odepnul z opasku váček s penězi a vtisknul ho stařence do ruky. „Teď už půjdu. Není mě více třeba. Paní už jen musí nabrat sil.“ Přikývnul na srozuměnou, aniž by jí věnoval další pohled. Omámený silou své ženy, sotva vnímal svět okolo. Téměř proto zapomněl, že v místnosti je s nimi ještě jedno dítě.

Marie upírala svůj zrak na vysílenou matku a poté na mísu plnou rudé vody, krví nasáklá plátna i děsivě vyhlížející kovové náčiní. Pomněnkově modré oči jí létaly od jednoho k druhému stále dokola, dokud se jí žaludek nezhoupnul, jako by se s tím dětská mysl chtěla vyrovnat tím, že vše ze sebe vydává. Nevěřila – nechtěla věřit, že je to dílo toho malého dítěte.

Proč to mamince udělalo? Její sestra musela být zlá, když matce tolik ublížila. Moc zlá...

„Pojď se podívat na svou sestřičku,“ vyzval ji otec s nataženou paží jejím směrem.

„Nechci,“ zašeptala s hrůzou v očích. V její mysli nahradila představu malinké růžolící se sestřičky jiná – mnohem děsivější. Krvavá stvůra s ostrými drápy a zuby párající matčino břicho. Přesně takhle vidina se Marii zakotvila hluboko v hlavě i v srdci, rozhodnutá nikdy ji neopustit.

„Jen pojď.“

„Nechci!“ otočila se s pláčem na patě. Řítíla se po dřevěných schodech a úkryt našla pod tlustou péřovou peřinou vedle svého malého bratra Prokopa, kde dál plakala.

„Ono ji to přejde,“ špitla Kateřina s povzdechem. „Určitě.“ Mlynář se posadil na okraj postele vedle své ženy. Opatrně vzal ten nic nevážící uzlíček do náruče a láskyplně pozoroval klidný obličej dítěte. Dcerka se mu zdála příliš maličká na jeho široké hrudi. Dokáže někdy pochopit zázrak, jakým je dítě? Zabořil nos do vlásku, aby přivoněl dokonalé vůni života, a že těch vlasů měla dívenka požehnaně – kštice černá jako úhel. „Jsi bojovnice. Děkuji ti,“ stiskl ruku své ženy.

„Porodní bába se spletla, nemyslíš? Silná je po mně, ale jinak vypadá úplně jako ty, že?“

Mlynář se blaženě rozesmál a Kateřině se sevřelo srdce. Věděla, že by mu to měla říct, ale nemohla. Slova se jí zadržávala v krku, když pozorovala, jak skvělým otcem její muž byl, je a byl by i pro další své

děti, kdyby mu však ještě nějaké mohla dát. Porodní bába to řekla jasně – toto dítě je její poslední.

„Bude to Mareta – po mé matce,“ navrhl mlynář.

„Mareta... krásné jméno. Vítej mezi námi, Mareto.“

2. KAPITOLA: BRATR A SESTRA

Mlýn byl centrem rozlehlého hospodářství, které poskytovalo domov pracovitým a poctivým lidem – proto vzkvétalo a mlynář to věděl. Nedovolil, aby komukoliv něco chybělo. Svých lidí si vážil, stejně jako oni si vážili jeho a předtím jeho otce, jenž bohužel skonal v mladém věku. Tehdy dvacetiletý Ondřej zdědil nejen rozlehlé pozemky, ale i povinnost nakrmit žaludky lidem, kteří na nich pracovali. Znal je od svého narození a mohl by je považovat za rodinu, takže i přes nenadálou smrt svého otce se ujal role mlynáře, jak se od něj očekávalo. Nějakou dobu trvalo, než se vyrovnal otcí a v den, kdy měl pocit, že se tak stalo, pocítil hrdost – v ten den pochopil, že je na čase dát domu paní a zaplnit ho dětmi.

Od rozhodnutí neuplynul ani měsíc, když řekl své ano Kateřině, a ani rok, když poprvé choval v náruči syna Ondřeje. Společně se jim podařilo vytvořit z mlýna láskyplný dům, který se právem dal nazývat domovem. Bylo to místo, kde dny plynuly poklidně... místo, kde vzduch voněl na jaře rozkvetlými květinami, v létě senem, na podzim sladkými jablky a v zimě hřejivým ohněm oblizujícím suché dřevo.

Šťastné byly děti, které se zde narodily. Všechny, včetně čtyř mlynářových. Paní Kateřině – krásné mlynářově ženě bylo třiatřicet let, když na svět přivedla svou druhou dcerku, která se stala zároveň jejím posledním potomkem.

Těžký porod ji připravil o plodnost.

Mareta, však byla požehnáním. Veselá, zdravá holčička, která stále spala, a tak se Kateřina rychle zotavila ze svých zranění. To samé se ovšem nedalo říct o zraněné duši její dcerky Marie. Někdy jsou šrámy na duši mnohem hlubší než ty na těle, přestože je nikdo nevidí a málokdo dokáže pochopit, jakou dokáží natropit spoušť, zvláště v mysli dítěte.

Dívinka stála u kolébky a pozorovala klidnou růžovou tvářičku s jemným tmavým obočím vyklenutým nad dlouhými černými řasami. Pod víčky jí kmitaly oči vypovídající o snech, které se jí zdály.

Dítě se ve spánku usmívalo.

„Nenávidím tě,“ vyprskla Marie. „Kéž bys umřela při porodu.“

„Marie!“ okřikl ji otec a děvče se zardělo.

„Ano, tatínku?“ Marie vypadala jako nevinnost sama v bleděmodrých šatičkách s bílou krajkou a očima sklopenýma ke střevíčkům.

„Pojď ke mně,“ vyzval ji a sám klesl na koleno, aby viděl dceři do pomněnkových očí, které působily laskavější, než ve skutečnosti byly.

„Co jsi přála své malé sestře?“

„Není to moje sestra.“

„Přestaň s tím, Marie. Už s tím přestaň, nebo až tě příště přistihnu říkat takové věci, neudržíš se a...“

„Co se to tu děje?“ Přerušila Kateřina rozhořčeného mlynáře. „Proč se neudržíš?“

„Protože naše dcera je plná nenávisti vůči tomu nevinnému stvoření. Pokud bude potřeba, abych vzal opasek...“

„To nebude třeba a už to více neříkej,“ přiložila mu prst na ústa, která se doteku podrobila a utichla. Kateřina na něj měla vliv jako nikdo jiný. Její úsměv ho umlčel stejně jako vždy předtím, když hájila chování mladší z dcer. „Promluvíme si o tom později, Ondřeji,“ spustila ruku k boku, kde se ji okamžitě chytila drobná zlatovláška. „Pojď, Marie. Potřebujeme pomoc v zahradě. Musíme zalít záhony dřív, než slunce nabere sílu, jinak nám celou úrodu spálí.“ Společně opustily pokoj a zanechaly mlynáře u vyřezávané kolébky.

Téměř zbožně si prohlížel půlroční děťátko. Mohlo za to jméno, které zdělila po jeho matce, nebo snad jistota, že je to naposledy, co vidí takto malé stvoření pocházející z jeho krve, co v něm vzbuzovalo neskutečně silné nutkání dítě ochraňovat i před svou druhou dcerou? Skutečně by na ni vzal opasek? Zděšen tou představou, se usadil na židli vedle kolébky. „Ničeho se neboj, Maretko, naučím tě, jak přežít v tomhle světě.“

„Až budeme mít hotovo, vezme nás Josef do města, abychom nakoupily nějaké pěkné látky. Potřebuješ ušít nové šaty – tolik jsi vyrostla. Jsi tak strašně krásná,“ objala Kateřina svou malou kopii.

„Ty se na mě nezlobíš, maminko?“

„Nezlobím,“ odtáhla ji od sebe tak, aby jí viděla do tváře. „Příště ale taková slova neříkej.“

Víš, Marie, děti se rodí v bolestech a v krvi. Jen někdy je jí více a jindy méně. Není to vina tvé sestřičky.“

„Nechci děti... nikdy!“ Dívinka založila ruce v bok a v očích se jí objevily slzy.

„Moje malá,“ pohládila ji Kateřina po vlasech, „je údělem ženy, aby poslouchala svého muže, pečovala o jeho domácnost a porodila mu děti.

Pamatuj si to, protože i ty se jednou vdáš a když se budeš chovat ke svému manželovi, jak se patří, nebude ti nikdy nic chybět. Navíc mít děti je ta nejkrásnější věc na světě. Na bolest z porodu zapomeneš, jakmile své dítě poprvé spatříš. Od té chvíle víš, že již nikdy nebudeš sama nebo bez lásky. Je to požehnání, Marie.“

Mariina tvář rezignovaně posmutněla.

„Teď nás, dcerko moje, ještě čekají dlouhé společné roky...“

...ale ty roky ubíhaly jako voda v mlýnském potoce.

Prokop – mladší z mlýnářových synů se stal Maretiným nejbližším společníkem a přítelem. Trávili společně všechnen čas, pokud se tedy zrovna neučil s bratrem. Na rozdíl od něj, však na jeho bedrech neleželo dědictví mlýnu, a proto po něm nikdo nežádal, aby se po výuce věnoval rodinnému řemeslu, tak jako musel prvorozený Ondřej, jenž v budoucnu zdědí nejen celé hospodářství, ale i nedávno nabytý vladycký titul, který byl mlýnáři darován po smrti Kateřinina

otce. Zasloužený a získaný tvrdou dřinou i stále narůstajícím jměním. Statek prosperoval jako nikdy předtím. Z původní dvou pater se hlavní dům rozrostl o jedno další a malou věžičku k tomu, takže svým vzhledem připomínal spíš než mlýn menší zámek.

Společně s Prokopem trávil Mareta bezstarostné slunečné dny u rybníka, kde ji učil plavat, stavěli domky z bláta, za což vždy dostali přednášku od hospodyně Berty, které se nelíbilo, že se Mareta nechová ani trochu jako dáma, vyřezávali figurky ze dřeva, anebo se schovávali v seníku, odkud tajně poslouchali klení starého Josefa. Jen jednou je nachytil, jak se chichotají ukrytí mezi slámou. Oproti Bertě, která by je jistě vytahala za uši, protože špehovat lidi se nemá (sama měla uši přilepené na všech zavřených dveřích), na ně jen spiklenecky mrknul, načež si šel po svém.

Mareta si nemohla přát lepšího bratra ani lepšího přítele. Tak jak chladná k ní byla Marie, tak vřelý k ní byl Prokop. Nedokázala si představit, jaké dny nastanou, až bratr opustí rodný dům. Přála si, aby je nikdy nerozdělili. Vždy večer, když vedle sebe usínali, tiskla Prokopovu ruku největší silou, jaké byla schopná s nadějí, že když ho bude pevně držet, nikdo jí ho nevezme.

Maminka jim každý večer vyprávěla pohádku. Někdy o zvířátkách, jindy o lesních vílách ze zdejších lesů, které strážily pramen s léčivou vodou. Tu měla nejradši. Byla ráda, že už nemusí usínat vedle Marie, která ji tak často vylekala, když z ničeho nic začala křičet ze spaní. Zlé sny ji provázely od doby, kdy si to Mareta byla schopná pamatovat. Často pak už nemohla do rána zaspát. Sledovala stíny větví, jak podobné kostlivcům tančí po stěnách a natahují k ní

své dlouhé paže. *Poslala je na ni snad čarodějnice z nejtemnějšího lesa, kde kořeny drtí své oběti a stromy polykají drobnou lesní zvěř?*

Občas se dokonce stávalo, že ji Marie ze spánku uhodila a Mareta si zprvu každý úder omlouvala sestřinými nočními můrami. Postupem času, když ran přibývalo, a navíc cílily s jistou přesností, si začala Mareta uvědomovat, že se zlými sny mají pramálo společného. Neodvažovala se ovšem své obvinění vyslovit nahlas. Kdo by jí také věřil, když ona sama nechápala, proč jí sestra ubližuje.

Tohle už bylo našťestí pryč – od doby, kdy matka rozhodla, že je čas, aby Marie měla svůj vlastní pokoj a ji uložila vedle Prokopa, ji strach opustil. Jediným důvodem, proč nemohla k ránu dospát bylo, že se tak moc těšila, až se opět vydají pátrat do lesa po kouzelném pramenu.

Okolní lesy byly plné smrků, borovic a dubů. Na okrajích se bělaly břízy a pod nimi bývaly vyležené srnčí pelíšky. Všude, kam jen oko dohlédlo, se zelenalo. Kameny potažené mechem jako hebkým kobercem, větve listnáčů dotýkající se nebe i ty smrků, které naopak těžké mokré jehličí stáhlo k zemi. Ta byla dnes vlhká – voněla po nočním dešti a kluzké bláto pokrývalo vyšlapanou cestičku směřující hlouběji do lesa, kde děti hledaly dobrodružství. Přecházely podobně jako provazochodci po spadlém kmenu starého stromu, stoupajícího vzhůru k místu, kde se strom zlomil. Mareta první a Prokop hned za ní, aby ji přidržoval. Dřevo bylo mokré a navíc ztrouchnivělé, proto se nedalo divit, že se dívence noha probořila skrze kmen a vykoukla

na jeho druhé straně. Sotva stihla vykřiknout úlekem, když se ozvalo zlověstné praskání. „Dej mi ruku, Mareto!“

„Nemůžu vyndat nohu. Zasekla se mi tam bota.“

„Vydrž, sestro,“ Prokop seskočil sotva z metrové výšky, aby sundal Maretě z nohy botu s přezkou, která jí bránila ve vysunutí. Jakmile byla bota pryč, protáhla štíhlou malou nožku z díry a seskočila z kmene jako to udělal bratr. Dopadla na zem jak dlouhá, tak široká, než mohla však přemýšlet o všem, co ji bolí, vykřikl Prokop hlasem plným děsu. „Mareto, vstávej, běž! Hned!“ Začala se drápat na nohy, nejdřív na čtyři, potom do dřepu (trvalo to jen vteřiny, přesto nebyla dost rychlá), proto skoro jako když se divá šelma vrhá na svou kořist, ji Prokop srazil, až odletěla o několik metrů dál a znovu přistála na zemi vystlané listím. Před očima jí poletovaly hvězdičky. *Bum!* Zadunělo jí v uších, jak kláda dopadla kdesi poblíž. „Prokope!“

„Jsi v pořádku, Mareto?“ přiřítíl se k ní Prokop a ze zablácené tváře jí odhrnul kaštanové vlasy naprosto stejné barvy, jako byly ty jeho. Vlastně si byly celkově podobné a nikdo by nepochyboval o stejné krvi proudících jim v žilách. Mareta vypadala trochu omámeně. „Krváciš!“ Ukázal na lýtko, po kterém líně stékala krev.

„Nic to není,“ odbyla ho statečně. „Dovol, podívám se na to.“

„Prokope?“

„Copak?“ Zkoumal pár centimetrů dlouhou povrchovou ranku. „Přísahěj, že o tom neřekneš matce. Už by mi nedovolila si sem s tebou chodit hrát.“

„Ty máš starosti.“

„Slib mi to!“ našpulila rtíky.

„Slibuji. Teď už pojd'. Jestli nechceš, aby se o tom matka dozvěděla, musíme ti ránu umýt a ošetřit. Není hluboká – zahojí se, než se vdáš.“ Pomohl jí na nohy.

„Já se nechci vdávat.“

Prokop se uchechtl.

„Opravdu. Nechci. Musela bych tě potom opustit a to... nechci. Jsi můj nemilejší člověk na světě.“

„A ty můj.“ Při chůzi ji podpíral. Vedl ji k lesnímu potůčku, kde se voda tiše přelévala po malých oblázkách a šeptala uklidňující šumivou melodií. „Posaď se a zavři oči.“ Prokop nabral ledovou vodu do dlaní, aby jí omyl zranění. Mareta se ošila. Opatrně jí oplachoval odřené lýtko, dokud krev zcela nezmizela a nezůstala jen vrstva růžové sedřené kůže. „Podívej, už je to v pořádku.“

„Třeba je to ten kouzelný pramen!“ vyjekla holčička nadšeně. „Konečně jsme ho našli.“

„Máš pravdu. Určitě je to on,“ utvrzoval ji Prokop, který byl o tři roky starší a letos oslavil jedenáct let, ačkoliv věděl, že kouzelný pramen je pouze pohádka pro mrňata. Radost v Maretině tváři by mu však nikdy nedovolila to vyřknout nahlas.

„Nebo máš kouzelné ruce,“ usmála se na něj obdivně.

„V tom případě přísahám Bohu, že vždy zahojím všechny tvé rány... Teď se ale vraťme domů, sestro, ať Berta nehubuje, že jdeme pozdě na oběd. Mám hlad jako vlk.“

Ruku v ruce sbíhaly děti po louce k mlýnu, kde je u brány překvapil odstavený kočár. Obešly dva klidné hnědé koně spásající

vysokou travu podél zídky a vběhly na dvorek v očekávání, kdo je poctil svou návštěvou. Návštěvníků míval mlýn mnoho, většina z nich ovšem necestovala takovým vznešeným kočárem.

Na vymeteném dvorku před rozlehlým domem stál mlynář. Rozprávěl se starým mnichem, který své ruce schovával v dlouhých rukávech černého šatu. Vlasy měl prošedivělé a oči přívětivě zlaté, zastřené stářím.

„Tady jsou!“ přizval si otec děti mávnutím k sobě. „Tohle je můj syn Prokop a dcera Mareta,“ představil je hrdě hostovi. „Tohle je otec Jan, děti.“

Ještě toho večera otec Jan odvážel jejího bratra daleko od ní – do služeb probošta Kondráda v Litoměřicích. Nebyla tam, aby se s ním rozloučila, když nasedal do kočáru, protože celé odpoledne křičela a plakala tak, že ještě před poslední společnou večeří vyčerpáním docela odpadla.

Plakala i celé následující dny a noci... celé týdny, i když slz postupně ubývalo. Vědomí, že osaměla a nebyl nikdo, kdo by jí bratra nahradil, o což se již dávno postarala Marie, jí nedovolilo se s bratrovým odchodem smířit.

Mlynář se zase nedokázal smířit s jejím trápením, proto se rozhodl vrátit milované holčičce úsměv na tvář. Zpočátku neměl ponětí, jak se věnovat své malé dceře (to přeci obvykle dělají matky – češou jim vlasy, vyšívají, nakupují látky), jenže Mareta byla jiná a pocit viny, že ji obral o nejlepšího přítele, mu nedovolil vzdát se. Ve snaze vynahradit jí bratrovu ztrátu, začal Maretu zapojovat do všeho, co bylo úředně nutné pro chod mlýna. Ještě zvláštnější bylo, že Mareta

postupem času našla pochopení a snad i zalíbení ve složitých účetních knihách. Nejprve sama začala poznávat číslice a písmena, podle otcových slov. Každý den se naučila nějaké nové a pilně ho trénovala, dokud nebylo dokonale stejné jako v knize. Po roce sáhla do regálu nevelké tatínkovi knihovny, aby vybrala tence vyhlízející sbírku básní a za další rok, přečetla všechny knihy v policích. Čtení se nakonec stalo tím, co jí pomohlo zapomenout na Prokopovu nepřítomnost – naučilo ji užívat si svou samotu.

3. KAPITOLA: NEVĚSTA

Na statku od rána vládl ruch, jak mládci připravovali zboží do pytlů, aby ho dopravili včas za hradby města, kde na mouku a koření již nedočkavě čekali pekaři, obchodníci, služby z bohatých domů i obyčejní měšťané, kterým placky z žitné mouky zajišťovaly hlavní zdroj potravy.

První povoz táhl velký černý kůň, který Maretu uchvacoval. Přestavovala si, jaké by asi bylo, cválat na něm po poli. Nejspíš by letěla – tak jako ptáci. Vznášela by se ve výšce a řítila se jako orel, který spatřil svoji kořist. To by bylo něco jiného než jízda na líném oslovi, kterého jí nedávno dal otec k jedenáctým narozeninám.

„Mareto, pojď sem!“ Dívka neochotně poslechla panovačný hlas své starší sestry Marie. „Mamá říkala, že máš jít vykydat hnůj u koní, nakrmit vepře a slepice, posbírat vejce a...“

„Nevěřím, že to řekla!“ přerušila výčet činností a na protest dupla střevíčkem.

„Mareto,“ zavrčela Marie, která byla o dobrých sedm let starší, a popadla sestřičku za dlouhý hnědý cop dřív, než se mohla otočit na patě, „uvědom si, s kým mluvíš.“ Bolestivě trhla copem.

„Řeknu to matce!“ špitla Mareta.

„Řekni. Jen ať ví, jak jsi neposlušná. Zrovna nedávno jsem ji slyšela, jak říkala otci, že by ti pomohlo pár let v klášteře. Prý jsi nevychovaná a nešikovná. Možná bys jí mohla dokázat opak, když splníš, co ti uložila,“ pokrčila ledabyle rameny.

„Lžeš!“

„Co je to tady? Proč křičíš tak, že tě slyším až do kuchyně.“

„Říká, že mám jít...“ zapíchla prst do Marie, ale k dalšímu slovu se již nedostala.

„Marie je tvoje starší sestra, musíš ji poslouchat,“ poučila ji hospodyně Berta, která vždy stála na straně její plavovlasé sestry. „A nekřič tady. Tvůj otec očekává důležitou návštěvu. Jenom mu uděláš ostudu.“ Odkráčela dřív, než Mareta stihla znovu protestovat a Marie jí s vítězným úšklebkem na tváři vtiskla do rukou dřevěný košík vystlaný slámou a pokynula jí ke stájím.

Cítila nespravedlnost a v očích se jí zaleskly slzy vzteku. Na to, že ji Marie ubližovala si už mohla zvyknout, ale nezvykla. Pořád někde v srdci doufala v lásku své sestry nebo aspoň ve vysvětlení, proč... proboha proč ji tolik nenávidí? Ničím jiným její chování nazvat nemohla.

To starší sestře vděčila za to, že si s ní žádná dívka ve mlýně nechtěla hrát – bály se čarodějnice z lesa, za kterou podle zlých řečí, které Marie s oblibou šířila, chodívala, nebo se možná bály Marie samotné. O to více času v lese trávil – tam u kouzelného pramene, kde jí bratr slíbil svoji ochranu a do kterého za poslední roky napadalo mnoho jejích slz. Teď už chápala, že žádná voda rány nevyléčí, přesto pro ni zůstávalo známé místo magické – jako by střežilo a uchovávalo její nejkrásnější vzpomínky.

Mareta byla nejmladší ze čtyř mlynářových dětí a rozdíl mezi ní a nejstarším ze sourozenců byl téměř propastný. Od bratra Ondřeje ji dělilo dvanáct jar a halda povinností. Svým postavením se již téměř vyrovnal otci. Většina mládků ho oslovovala *pane* a i stárci s ním jednali s úctou stejnou, jakou prokazovali jejich otci.

Nikdy si nebyli blízcí, protože na zábavu měl jen pramálo času a Mareta si byla jistá, že se na tom v budoucnu nic nezmění. Přeci jen Ondřej byl už muž každým coulem – vysoký se svalnatým tělem odrážejícím těžkou dřinu na statku. Práce mu šla od ruky – stavěl se k ní čelem, naproti tomu jeho vzdělání... pokulhávalo. Čtení, psaní, počty a správa mlýnu – často ho slyšela klít, když zvědavě naslouchala pod otevřeným oknem. Prsty si trhal světlé vlasy dlouhé po ramena a nejednou kolem ní prolétla kniha, když se mu ta „zpropadená písmena“ začala zase plést. Nebyla to jeho vina...

Mareta uslyšela dunění kopit a jen o chvíli později vjel branou na dvůr v doprovodu druhého jezdce od pohledu vznešený muž. Sotva stihla uhnout stranou a neupustit košík, jak se polekala.

„Běž pro otce, Mareto!“ přikázala jí Marie.

„Neříkala jsi, že mám jít posbírat vejce?“

„Mareto,“ procedila výhružně skrz zuby, ačkoliv na tváři měla úsměv, který nepatřil malé sestřičce, nýbrž dvěma cizincům, „nedělej otci ostudu.“

Nikdy by otce nezahanbila, jen proto uposlechla bez dalších protestů sestrin rozkaz. Vběhla do domu, proběhla velkou jizbou, kde

hospodyně ujídala z velkého kotle lákavě vonící polévku. „Ježíš Kriste, dítě neposedný, ještě se přerazíš nebo tu něco rozbiješ.“

„Neber jméno boží do pusy nadarmo, Berto,“ vykřikla Mareta dřív, než rozrazila dveře otcovy pracovny.

„Jednou to budeš mít těžký, holka,“ zamumlala si Berta spíš už jen pro sebe.

„Tatínku!“ zastavila se před masivním dřevěným stolem z třesňového dřeva. „Přijeli nějací dva muži.“

„Vážně? Tak brzy?“ otec vstal a natáhl k Maretě ruce. Oči se jí rozzářily a srdce zalil známý pocit štěstí. „Moje nejmilejší, doprovodíš...“ Mlynář se rozkašlal, až musel pustit malou ručku a zapřít se v záchvatu kašle o stůl.

Mareta ho vyděšeně sledovala, jak lapá po dechu.

„Dojdu pro matku!“ vyjekla, když otcův kašel neustával, kůže ve tváři mu zesinala a oči zrudly.

„Ne, stůj!“ zalapal po vzduchu a snažil se zklidnit divoký dech. „Jsem... jsem v pořádku,“ zasípal mlynář a položil si ruku na zvedající se hrud', a ještě několikrát si odkašlal. „Jsem v pořádku,“ zopakoval, když si povšiml vykulených hnědých očí.

„Jsi nemocný, tatínku?“ zeptala se s obavami, které mu lámaly srdce.

„Ne, dcerko,“ usmál se vyčerpaně. „Maretko, poslouchej, bude to naše tajemství. Nechci, aby si matka dělala zbytečné starosti, rozumíš?“

„Ano, tatínku,“ přikývla zmateně.